

Hållbart resande och transporter

Grön Trafik, aktuella projekt och kampanjer

Miljömål och läget idag

Kommunens miljömål

Östersund är fossilbränslefritt och energieffektivt 2030.

Det innebär att fossila koldioxidutsläpp minskar med 100% och att energiförbrukningen minskar med 20% jämfört med 2010.

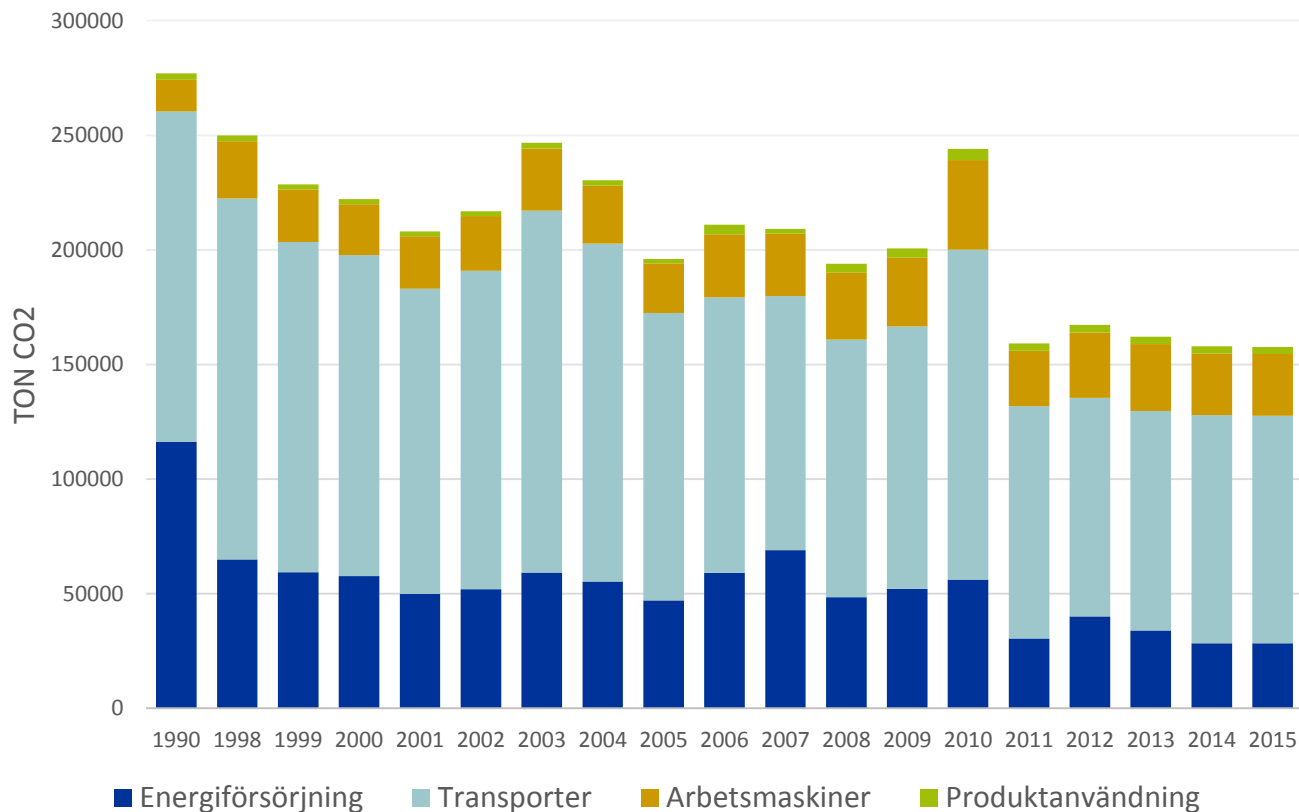

Våra utsläpp

Utsläppen av fossil koldioxid har minskat med 43% sedan 1990

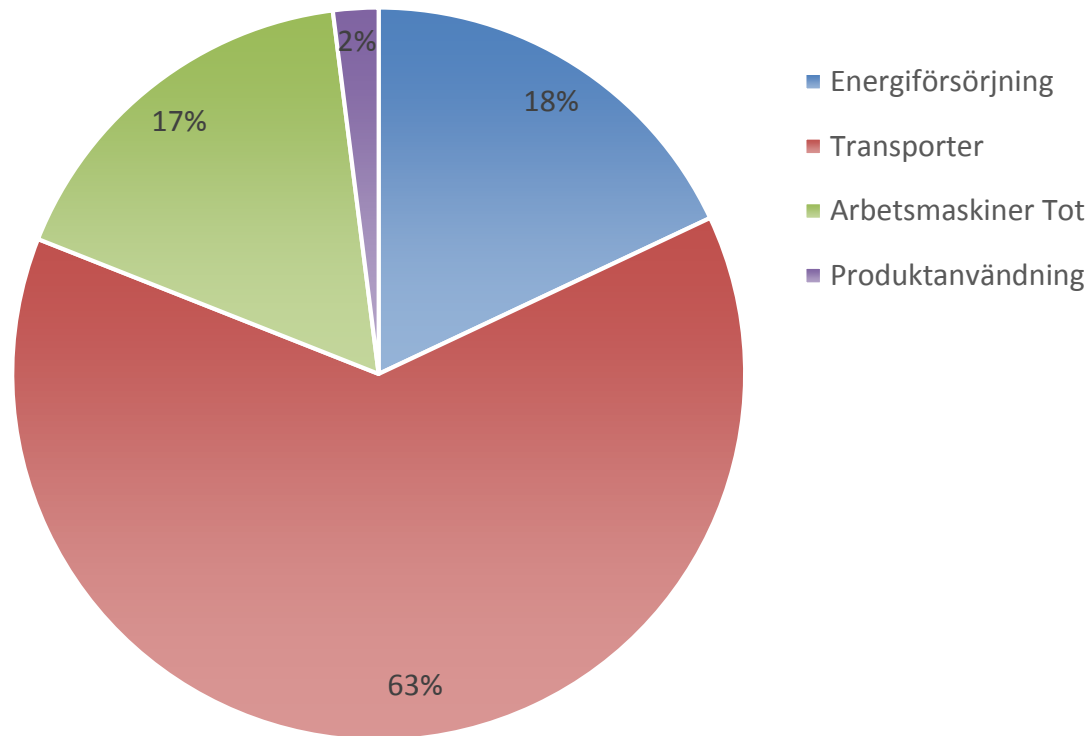
FOSSILA KOLDIOXIDUTSLÄPP PER SEKTOR ÖSTERSUNDS KOMMUN

Källa: SCB, Jämtkraft m.fl.
Bearbetat av Grön Trafik

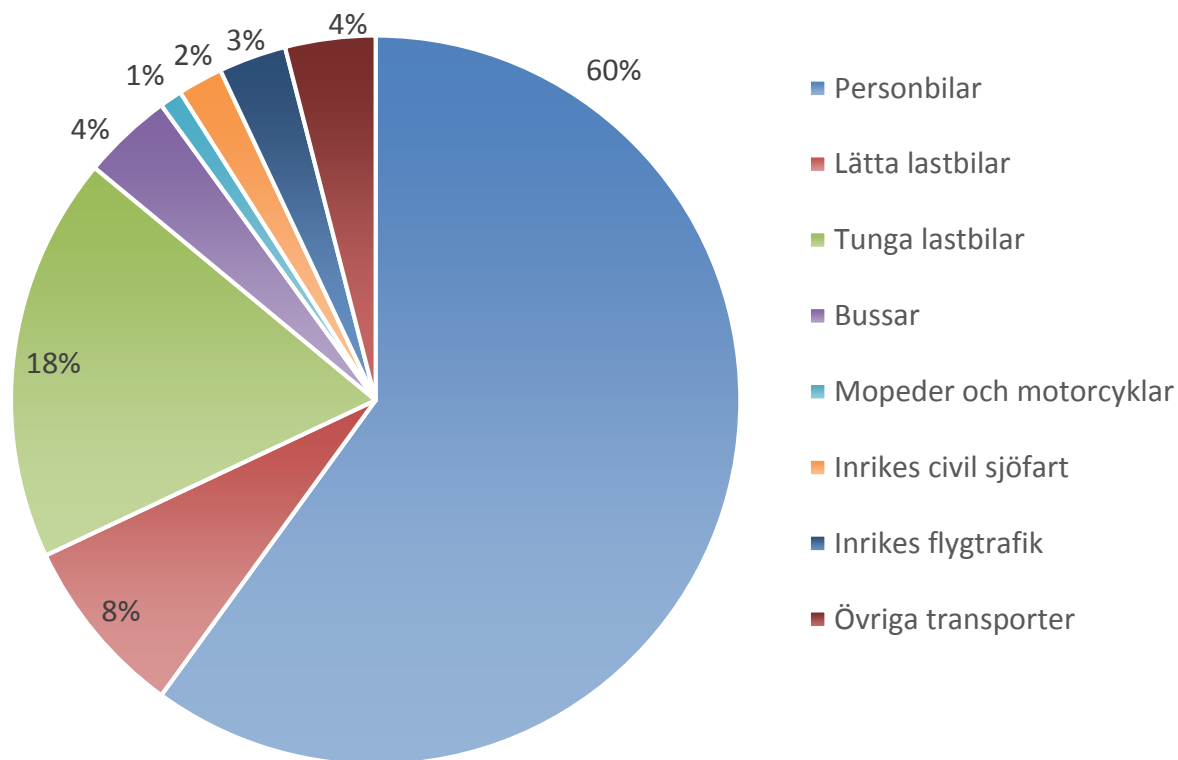
Transporter är ett viktigt område!

FOSSILA KOLDIOXIDUTSLÄPP PER SEKTOR I ÖSTERSUNDS
KOMMUN 2015

Transporter är ett viktigt område!

FOSSILA KOLDIOXIDUTSLÄPP PER KATEGORI INOM SKETORN
TRANSPORTER I ÖSTERSUNDS KOMMUN 2015

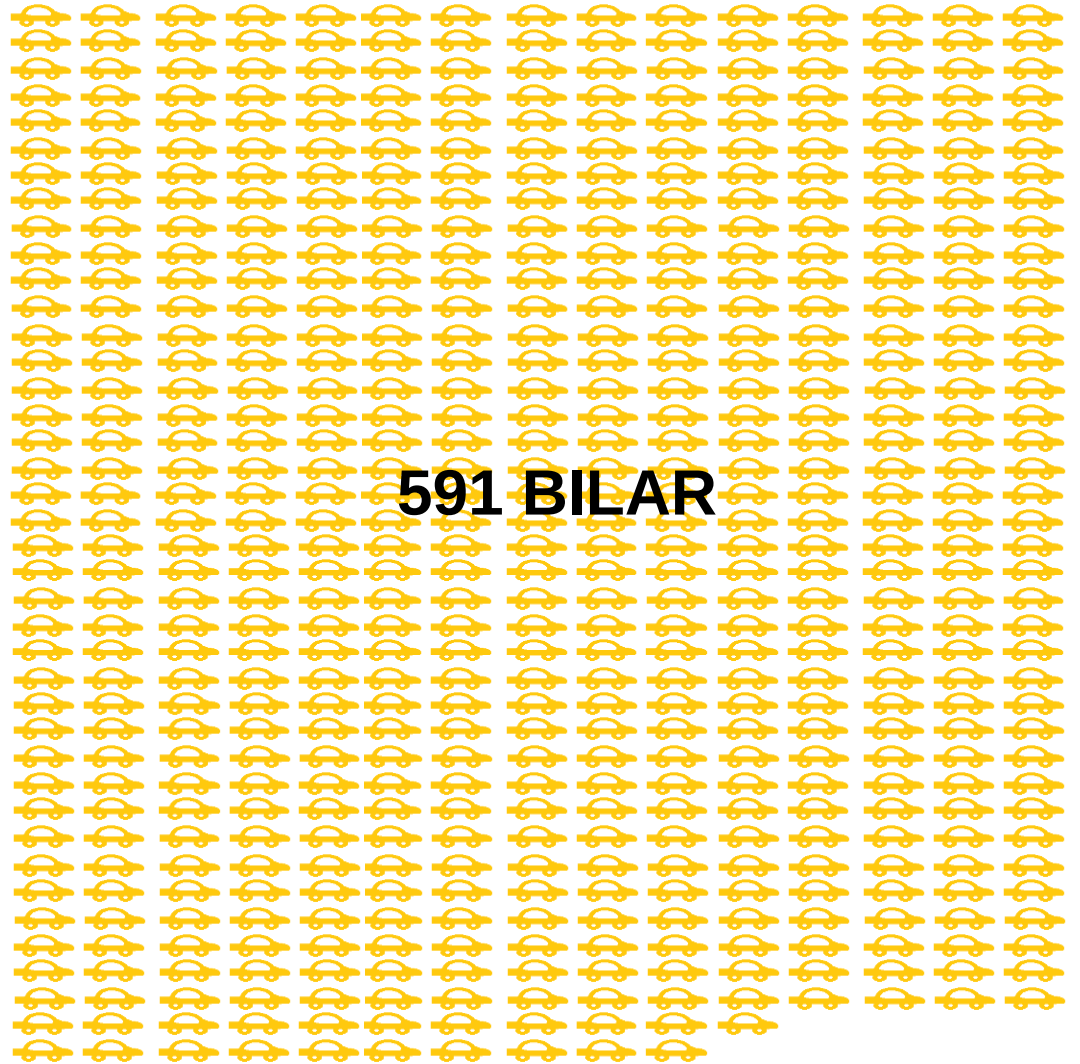
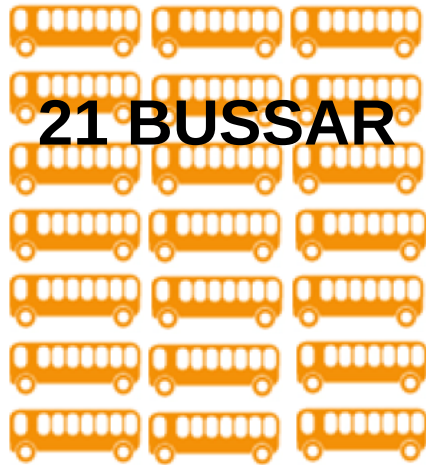

Östersund växer!

BEFOLKNINGSUTVECKLING OCH PROGNOIS ÖSTERSUNDS KOMMUN

Östersund växer!

Färdmedelsandel

Hållbart resande

Vad är hållbart resande?

Transporter och resande som är effektiva och bra för såväl ekonomi och samhällsutveckling som hälsa och miljö.

Med hållbart resande menas:

- I första hand resandet med hållbara färdssätt såsom gång, cykel och kollektivtrafik och att resor inte behöver genomföras alls.
- I andra hand kan även en effektivare bilanvändning, i form av exempelvis bilpool eller samåkning.
- Även resor med fossilbränslefria och bränslesnåla fordon räknas som hållbart resande.

Uppnå ett hållbart transportsystem

De åtgärder som man kan använda för att gå i riktning mot ett hållbart transportsystem kan delas in i:

- Regleringar och ekonomiska styrmedel
- Teknisk utveckling
- Fysisk planering
- Beteendepåverkan

Vad är mobility management?

- *Mobility Management (MM) är ett koncept för att främja hållbara transporter och påverka bilanvändningen genom att förändra resenärers attityder och beteenden.*
- *Mobility Management är mjuka åtgärder för att påverka resan innan den har börjat.*
- Beteendepåverkan uppnås genom information, kommunikation, samarbete och marknadsföring, där människor får kunskap om och möjlighet att pröva nya färd sätt.

Nyttan med hållbart resande

- Genom att kombinera fysiska åtgärder med mobility management ökar man nyttan av investeringar i dessa.

Hållbart resande löser flera problem och ger vinster för flera grupper samtidigt:

- **Samhället:** Minskade koldioxidutsläpp, minskade utsläpp av hälsopåverkande ämnen och buller, minskade barriäreffekter, färre olyckor och mindre trängsel.
- **Individen:** Bättre ekonomi, bättre hälsa, välbefinnande och mindre stress.
- **Företaget:** Lägre kostnader för resor och parkeringsplatser, friskare personal och lägre kostnader för sjukskrivningar.

A silhouette of a person wearing a helmet and a backpack, riding a bicycle on a grassy path. The sun is low on the horizon, creating a strong backlight effect and a lens flare. The background shows a calm body of water and distant trees under a clear blue sky.

Grön Trafiks arbete

Grön Trafiks verksamhet

- Fokus på att minska klimatutsläppen från transporter
- Information om klimat och hållbart resande internt och externt
- Representant i det nationella nätverket Klimatkommunerna
- Klimatberäkningar i miljöredovisning
- Kampanjer och projekt

**Tips! Se din egen
klimatpåverkan på
www.klimatkontot.se**

Om oss

- Trafik & park, Samhällsbyggnad
- Anne Sörensson och Maria Olsson
- Projektanställda och praktikanter
- Startade 9 juli 2001
- Lokalt investeringsprogram, Klimp-medel, stöd av Trafikverket, ordinarie verksamhet

Hållbart resande i kommunförvaltningen

CERO-analys

- CERO - en kartläggning av utsläpp och kostnader
- Resvaneundersökning bland anställda
- Analys och förslag till kostnads- och klimatoptimala åtgärder
- System för uppföljning av klimatmålen
- Reserådgivning genom Grön Trafik, anmäl intresse till

grontrafik@ostersund.se

CERO-analys - resultat

Tjänsteresor

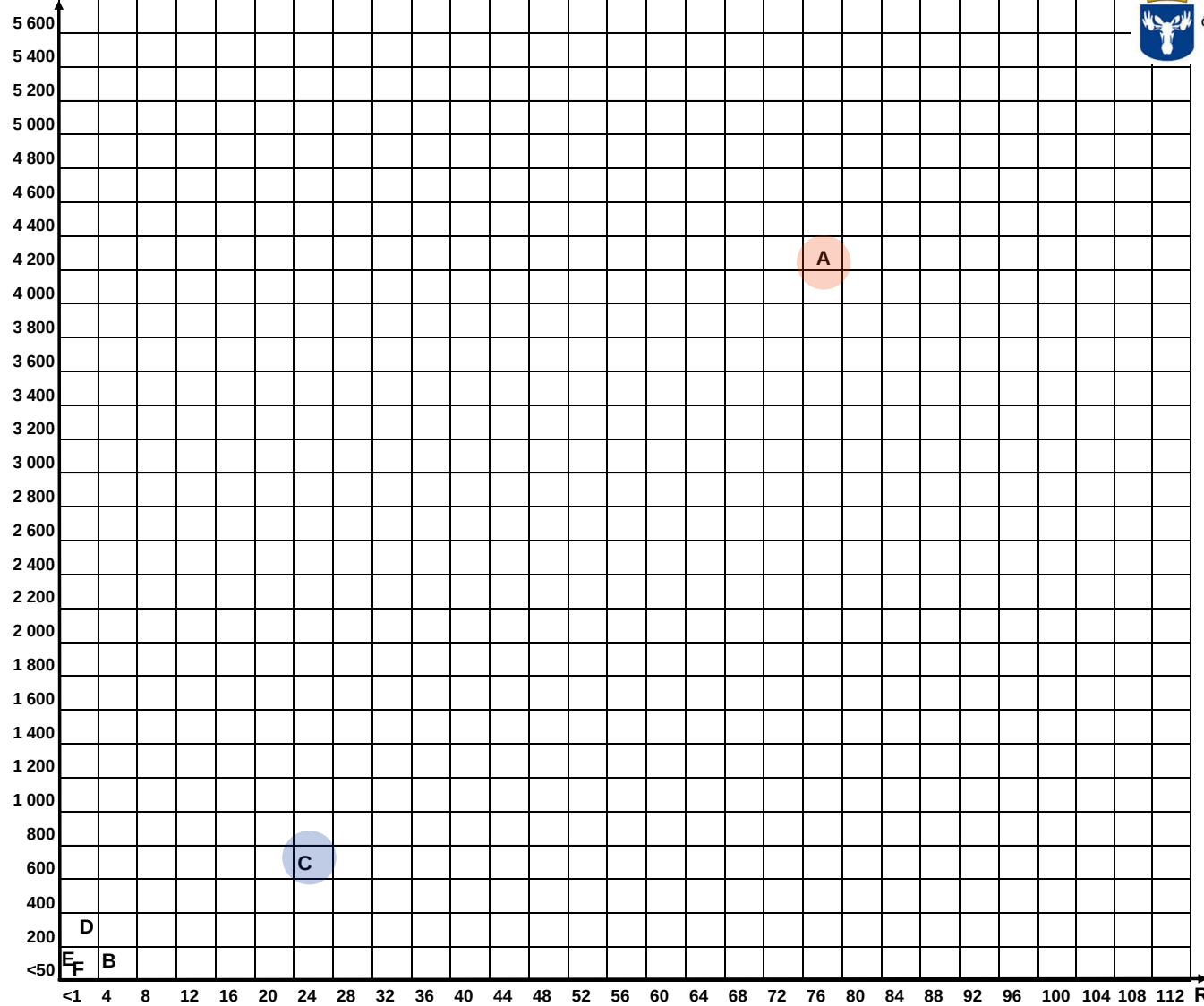
- Totala sträcka drygt 950 000 mil.
- Kostnad 29 mkr per år.
- 1 200 ton CO₂ per år.
- Bilresor står för ca 66 % av utsläppen och flyg svarar i stort för den resterande delen.

Pendlingsresor

- 29 miljoner km till och från arbetet per år (ca 578 mil per anställd).
- Kostnad ca 82 Mkr per år.
- 862 kg CO₂/capita.
- Bilresor står för ca 96 % av utsläppen
- Ca hälften av bilisterna har kortare än 10 km, var femte har kortare än 5 km.
- 56 % av medarbetarna svarade att kommunen ska arbeta för att minska utsläppen från arbetspendling.

Årligt CO2-utsläpp (ton)

ÖSTERSUNDS
KOMMUN

- A. Arbetspendling bil
- B. Arbetspendling övrigt
- C. Tjänsteresor bil
- D. Tjänsteresor flyg inrikes
- E. Tjänsteresor flyg utrikes
- F. Tjänsteresor tåg

ÖSTERSUNDS
KOMMUN

Totalt

Klimatfärdplan

- För Östersunds kommun som geografisk enhet, tas fram under 2016-2018
- Syftet är att visa hur kommunen kan minska användningen av fossila bränslen och energi och på så sätt nå uppsatta mål

Intern klimatväxling för kommunens tjänsteresor med flyg

- En avgift läggs på per enkel resa med 400 kr för resor inom Sverige, 800 kr inom Europa och 1600 kr till resten av världen
- Pengarna går till "årets klimatväxlingsåtgärd" - elcyklar

Förnybara bränslen

Biogas

- Lokalt producerat bränsle
- 80-90 % minskad klimatpåverkan

HVO (syntetisk diesel)

- 80-90 % minskad klimatpåverkan

E85

- 50-60 % minskad klimatpåverkan

Vätgas

Rutin vid beställning av bil

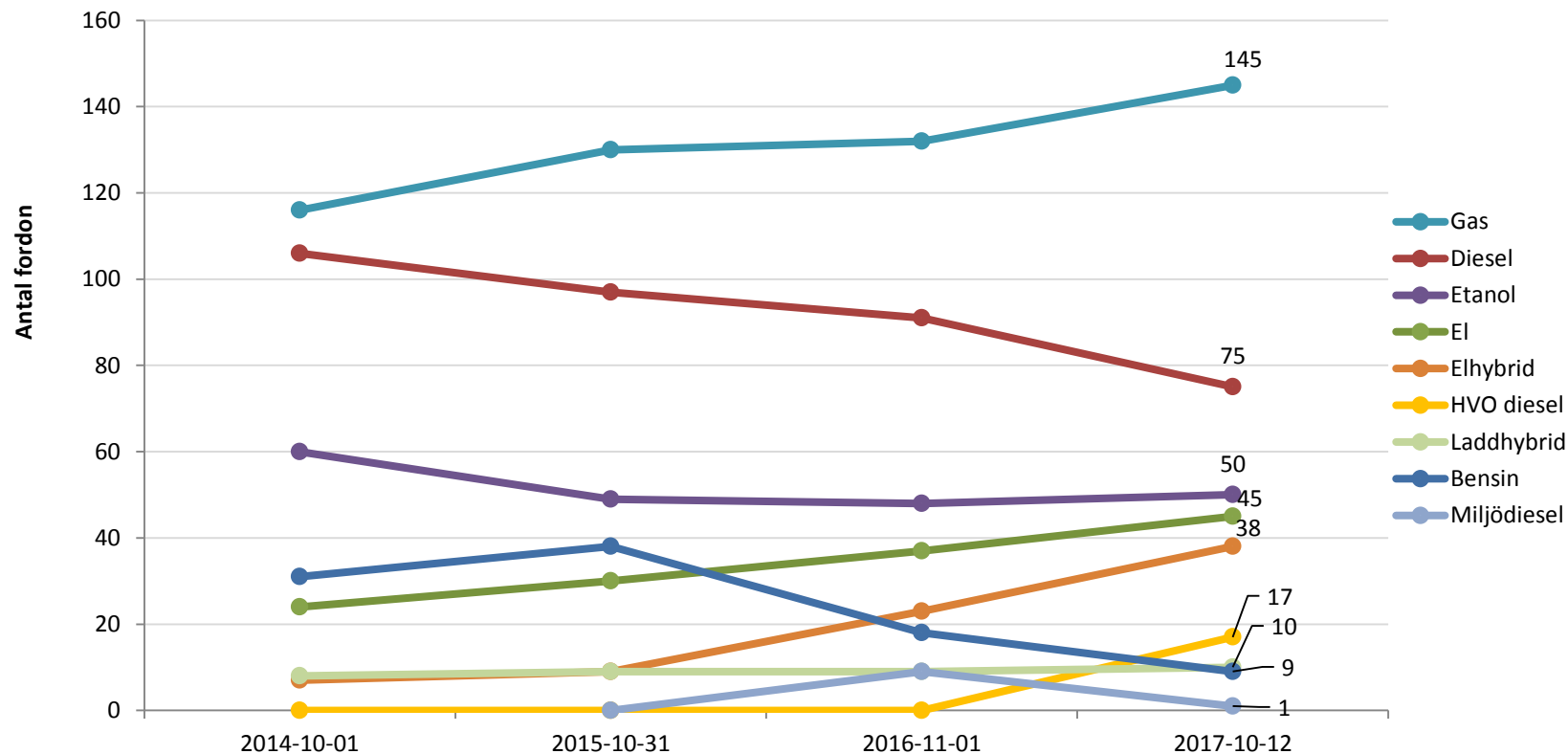
- Kommunförvaltningen köper in miljöfordon som drivs med förnyelsebara bränslen eller eldrift
- Om andra bilar än miljöbilar köps in så ska avvikelserapport lämnas in till förvaltningschef
- Etanol- och biogasbilar ska tankas med minst 70 % förnyelsebara bränslen
- Elbilarna ska tankas med förnyelsebar el (Jämtkrafts lokala elmix innehåller 100 % förnyelsebar el)

Antal fordon

Totalt 390
fordon

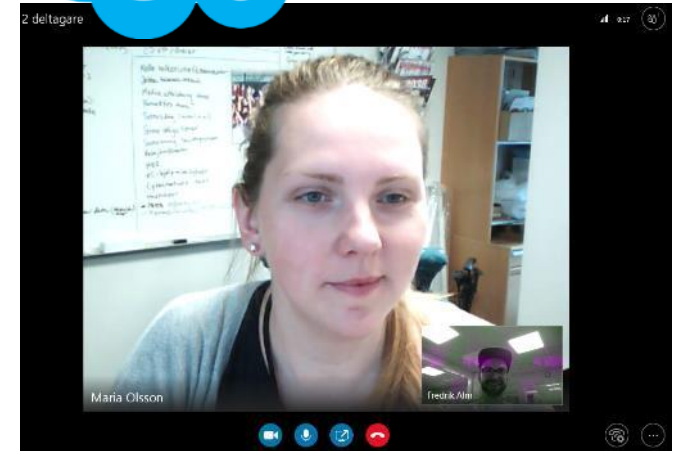
Fordon per drivmedel i Östersunds kommunförvaltning

Digitala möten

- Office 365 med Skype
- Boka skypemöten direkt via kalendern
- Bjud in interna och externa deltagare
- Webkamera och headset
- Röstsamtal, videosamtal, snabbmeddelande och dela skärm
- Information om hur Skype för företag används finns på insidan
- Spara tid, pengar och miljö

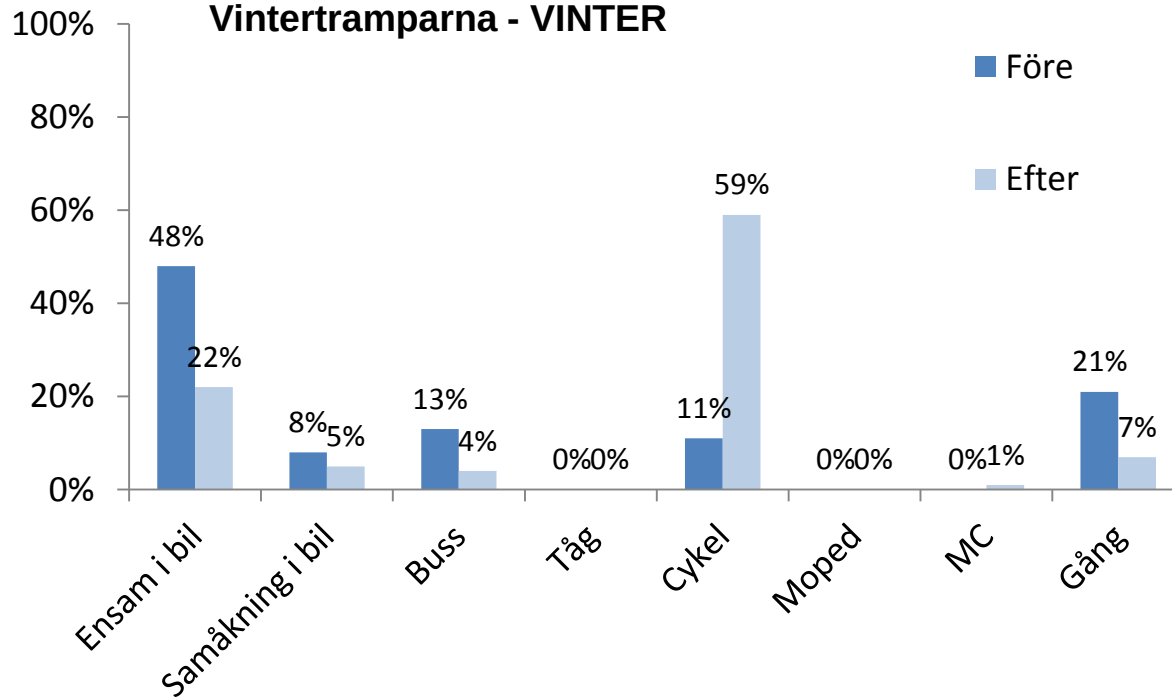

Aktuella kampanjer och projekt

Vintertramparna

Genomsnittliga resvanor före och efter
Vintertramparna - VINTER

Gratis buss för barn och ungdomar

För alla 6-19 år

- Gäller både läns- och stadsbussar från 15 aug 2015
- En förstudie genomfördes i maj 2015 av Östersunds kommun, Trafikverket och WSP
- Uppföljande resvaneundersökning maj 2016
- Se resultat på hemsidan:

<http://www.ostersund.se/trafik-och-infrastruktur/hallbart-resande/barn-och-ungdomars-resvanor>

Green Highway

Trondheim

Stjørdal

Meråker

Stjørdal

Åre

Järpen

Krokom

Östersund

Brunflo

Gällö

Bräcke

Borgsjö

Vattjom

Sundsvall

- Laddstaioner
- Snabbladdstationer
- Tesla Super charger
- Biogas
- Vätgas
- E85/ED95
- RME/HVO

ÖSTERSUNDS
KOMMUN

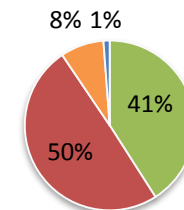

Laddbara fordon

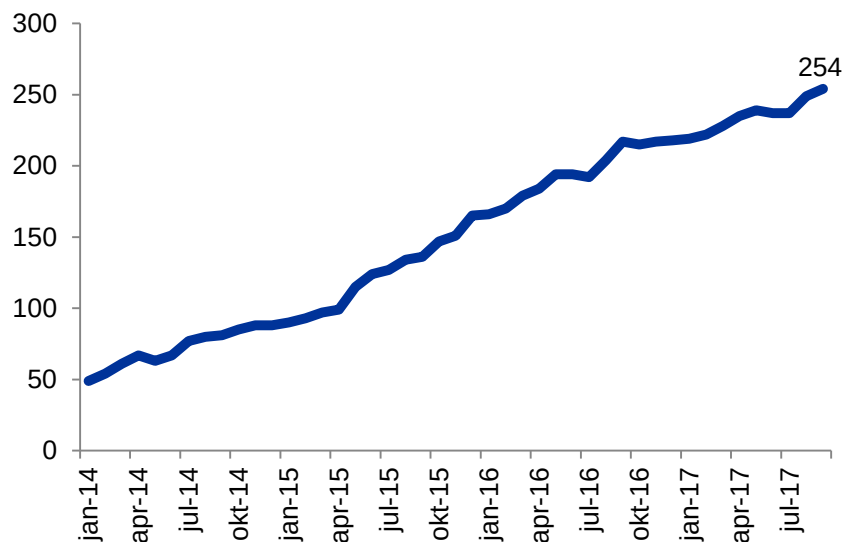
- Laddbara bilar = rena elbilar och laddhybrider
- Elhybrider kan inte laddas via elnätet

Fördelning per fordonskategori i Östersunds kommun

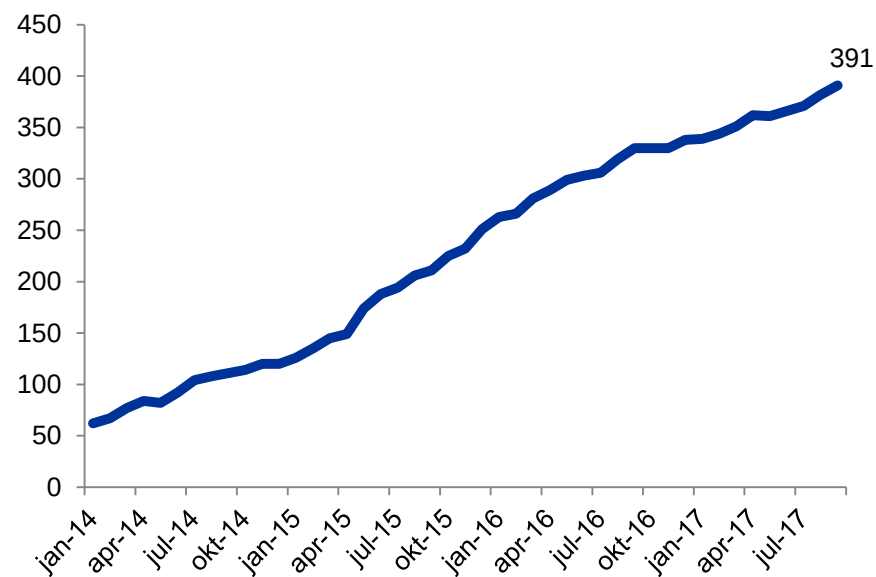
■ BEV ■ PHEV
■ Lätta Lastbilar BEV ■ Fyrhjulingar MC BEV

Laddbara bilar i Östersunds kommun
ackumulerat per månad

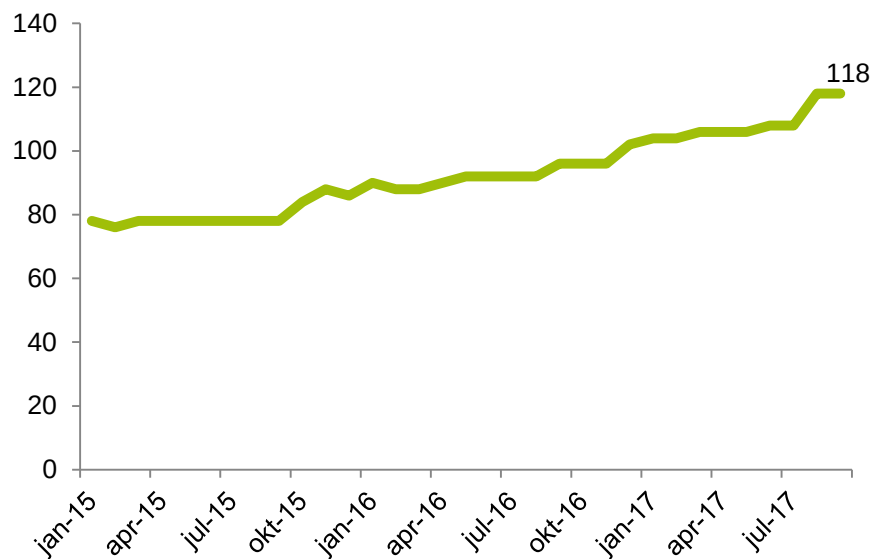

Laddbara bilar i Jämtland ackumulerat per månad

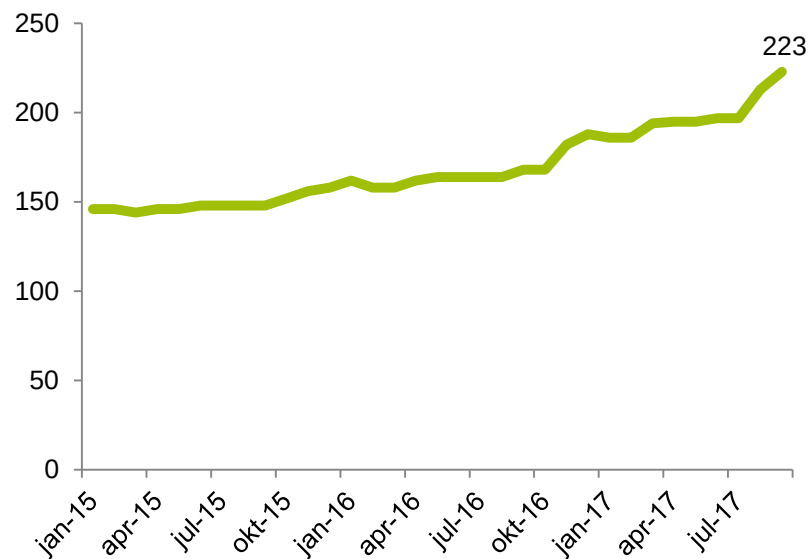

Antal laddpunkter

Laddpunkter i Östersunds kommun ackumulerat per månad

Laddpunkter i Jämtland ackumulerat per månad

Laddtid

Normalladdning

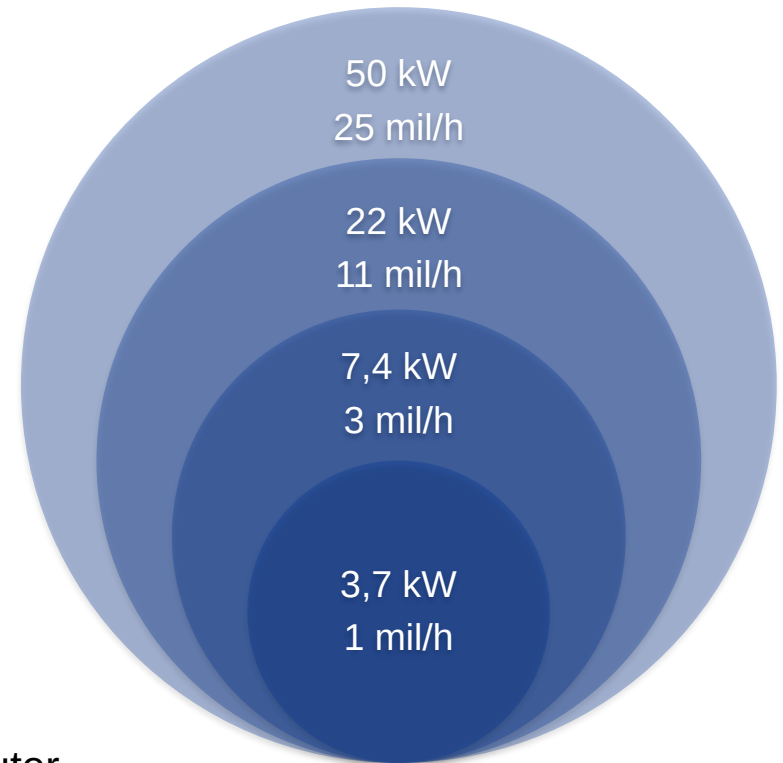
- Vid hemmet eller på arbetsplats
- Laddtid mellan 5 till 8 timmar
- Effekt: upp till 7,4 kW (växelström)

Semisnabbladdning

- Platser som elbilsföraren besöker
- Laddtid mellan 1 till 3 timmar
- Effekt: upp till 22 kW (växelström)

Snabbladdning

- Räckviddsförlängare vid längre resor
- Upp till 80% kapacitet mellan 20 till 40 minuter
- Effekt: över 22 kW (likström)

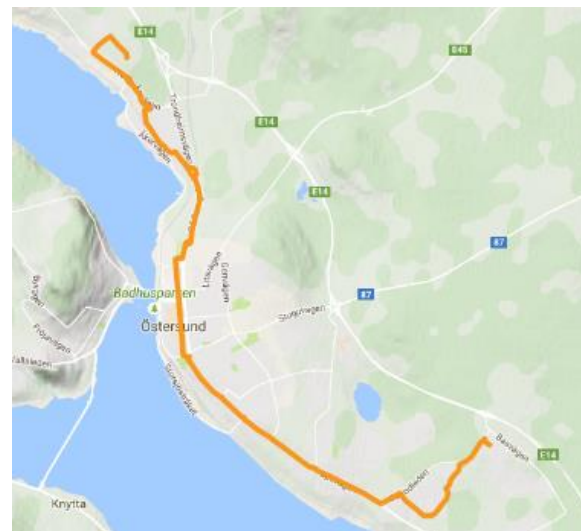
Laddinfrastruktur

- Klimatklivet (Naturvårdsverket)
- Beviljats 755 000 kr (33 %) i stöd
  - Laddstationer på landsbygden (Tandsbyn, Fåker, Orrviken, Häggenås, Lillsjöhöjden)
  - Laddinfrastruktur till kommunens elbilsflotta
  - Event- och infartsparkering
- Totalt 34 laddstolpar = 68 laddpunkter
- Genomförs under 2016, utvärdering 2017-2018

Elbusslinje

- Stadsmiljöavtal (Trafikverket)
- Beviljats stöd till laddinfrastruktur för elbuss och tillgänglighetsanpassade hållplatser
- Linje: Brittsbo - Torvalla
- Två laddstationer med pantograf vid varje ändhållplats
- "Opportunity charging", automatisk snabbladdning vid laddstation
- Invigning v. 11 2018

Veckolåna elcykel

- Låna en elcykel kostnadsfritt i en vecka
- Motprestation att svara på utvärderingsenkät
- En möjlighet för privatpersoner och företag att se hur det fungerar med elcykel i vardagen
  - Testa på din arbetsplats!
- Olika modeller för olika behov; lådcykel, vikbar, klassisk damcykel, hybrid, cykelkärra
- Ca 300 låntagare hittills
- Anmäl intresse: www.ostersund.se/elcykel

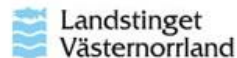

Expresscykelvägar

- En del av Funktionella mittstråket
- I Östersund satsar vi på expresscykelvägar, för att cyklister ska få en snabbare och säkrare väg – i vardagen och till jobbet
- Cykeltrafiken och elcyklandet ökar
- 6,5 km expresscykelvägar i Östersund inom ramen för projektet Funktionella Mittstråket
  - Trondheimsvägen 2016-2018
  - Brunflovägen 2016-2018
  - Genvägen/Krondikesvägen

EUROPEISKA TRAFIKANTVECKAN

- 16-22 september 2017
- Tema: Res hållbart och smart tillsammans
- Se klimatseminariet i efterhand på Länsstyrelsen Youtube-kanal:

https://www.youtube.com/watch?v=OvFFT835Do&list=PLM-Jxt-m9uwRRp_dL1eJVy62XsIDZJ3nY

Frågor?

Tack för uppmärksamheten!

Maria Olsson

Rådgivare, Grön Trafik

maria.e.olsson@ostersund.se

grontrafik@ostersund.se

Hemsida: www.ostersund.se/grontrafik

Facebook: www.facebook.com/grontrafik